

Zondag 14 juli 1918 – enige editie

De Duitse pers over het Belgische vraagstuk.

Berlijn, 13 juli. De Berliner Zeitung am Mittag schrijft over de verklaring van de rijkskanselier nopens België: de verklaringen van Hertling zijn gisteren door alle partijen als de gewichtigste officiële uitlatingen over het Belgische vraagstuk beschouwd, welke tot dusver in de loop van de oorlog zijn gedaan. Zulks is in de uitlatingen der partijleiders in de centrale commissie na de rede van de kanselier en in particuliere gesprekken van de afgevaardigden tot uiting gekomen. In kringen van de meerderheidspartijen zijn zij als een gewichtig einde van de voorafgaande crisis gekenschetst. Ze zijn als authentieke opvatting van het antwoord op de pauselijke nota en van de vredesresolutie van de Rijksdag van 19 juli 1917 op te vatten. Men verklaart hierover ten volle bevredigd te zijn. Ook de sociaaldemocratische partij (groep van Scheidemann) sluit zich bij de opvatting der beide andere meerderheidspartijen (centrum en vooruitstrevenden) aan. Ze heeft volgens uitlatingen uit de kringen der meerderheidspartijen, in het bijzonder ook dankzij de rede van de kanselier over België, niet tot uiteenspatting der meerderheid, doch tot de innerlijke versterking der meerderheid geleid.

De Germania zegt: de verklaring van de rijkskanselier over België is van de grootste betekenis. Ze gaat zo ver als zulks onder de huidige omstandigheden mogelijk is. Met de verzekering dat wij niet van plan zijn België in een of andere vorm te behouden, stelt graaf Hertling zich terug op het standpunt, dat de rijksregering bij het begin van de oorlog heeft ingenomen. De tegenwoordige kanselier heeft dit, naar hij overigens verklaart, van meet af aan ingenomen. De rijkskanselier gaat in zijn gehele oorlogspolitiek van de leidende gedachte uit dat wij een verdedigingsoorlog voeren en uit zich over de

grensvraagstukken slechts in één opzicht, namelijk dat ons gebied niet mag worden aangetast.

Wanneer hij aan de andere kant de noodzakelijkheid betoogd om waarborgen te hebben tegen moeilijke toestanden in de toekomst, dan zou men uit de volgende zin "dat geldt ook ten volle voor het standpunt, dat ik ten opzichte van België inneem", de conclusie kunnen trekken, dat hij de territoriale en strategische waarborgen in het westen in het geheel niet op het oog heeft, doch in de allereerste plaats streeft naar politieke waarborgen."

De Kreuzzeitung schrijft: "Men kan het gevoel niet onderdrukken, dat bij het uitspreken van de rede, rekening werd gehouden met de Rijksdagmeerderheid. De woorden van de rijkskanselier over een voorwaardelijk afzien van België, vormen het voornaamste punt in de verklaring omtrent het oorlogsdoel. Dit was nog nooit op een dergelijke openlijke wijze verkondigd. De eis van de sociaaldemocratie, die nog bij de huidige beraadslagingen in de hoofdcommissie aandrang op het openlijk innemen van een standpunt, heeft dus haar zin gekregen."

Het Berliner Tageblatt schrijft: "De principiële eis van de annexionisten om België te behouden, of op de een of andere wijze tot op een vazal van Duitsland te maken, wordt hier als principieel doel, weliswaar nog vastgekoppeld aan onduidelijke voorwaarden, gesteld tegenover de teruggave. Na de dagen, waarin de al-Duitsers en hun meelopers zich zo blij als overwinnaars gedroegen, is dit ten opzichte van binnen- en buitenland zeker niet zonder belang."

De Börsencurier schrijft: "Het eerste begin van het openhartige praten is – na een al te langdurig talmen – eindelijk gekomen."

De Deutsche Tageszeitung meent: "Indien de rede van Hertling werkelijk betekent, dat men volledig afstand wil doen van België, dan zouden alle partijen, die werken voor een Duitse vrede, in een positie van scherpe strijd moeten komen tegen de regering van Hertling."